

Opplæring i praktisk legemiddelhåndtering ved Sunnaas Sykehus HF

Anette Storhaug, farmasøyt

Marina Holm Stenbråten, opplæringsansvarlig sykepleier

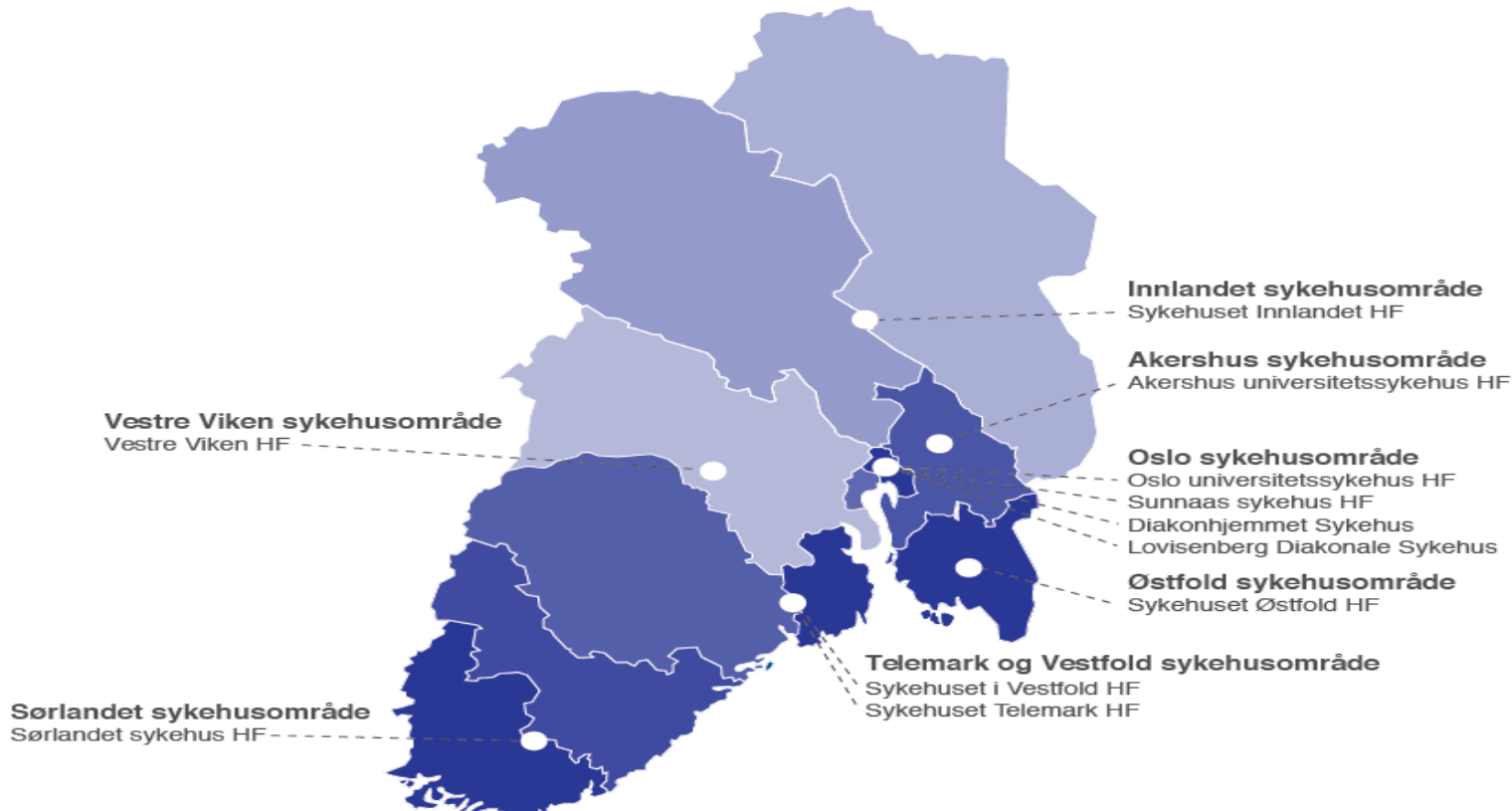
Nettverkssamling 4.april 2022

Norge trenger en

SUNNAAS SYKEHUS HF

Ett av 11 helseforetak i Helse Sør-Øst RHF

Nøkkeltall 2021

159
senger

588
Årsverk
767 ansatte

3 057
utskrevne
pasienter

8 195
polikliniske
konsultasjoner
inkludert Helse og arbeid (895)

Organisering

- 8 avdelinger organisert under en klinikk
- **Avdelinger:**
 - Multitraumer, nevrologi og brannskader
 - Ryggmargsskade og barn/unge
 - Traumatisk hjerneskade
 - Hjerneslag
 - Funksjonsvurdering
 - Kognitiv rehabilitering
 - Oppfølging av hjerneskade
 - Oppfølging av ryggmargsskade

Bakgrunn

- Mange meldte uønskede hender i legemiddelhåndteringen.
 - 2019: 26% av totalt meldte uønskede hendelser.
 - Mange feil ved istandgjøring av døgndosettene, de fleste hendelser oppdaget før de når pasient.
- Sykehusledelsen ga Legemiddelkomitéen (LMK) i oppdrag å se på forbedringsområder
- LMK startet med å se på kvaliteten av den praktiske opplæringen i legemiddelhåndtering for nye sykepleiere:
 - Praktisk opplæring av nye sykepleiere ble gitt i avdelingene
 - Ingen skriftlige prosedyrer om innhold i opplæringen
 - Organisert ved en fadderordning, utført av sykepleiere uten krav til erfaring.
 - Klasseromsundervisning, 1 time i generell legemiddelhåndtering for nyansatte sykepleiere og vikarer 2-3 ganger pr. år:
 - Deltagelse på undervisningen er frivillig.
 - Undervisningen omfatter ikke praktisk legemiddelhåndtering.

Tiltak

- 2019 Legemiddelhåndteringsutvalget etablert, et underutvalg av LMK

Medlemmer:

Farmasøyt

Fag- og systemansvarlige sykepleiere

Sykepleier i RLH

Formålet er å kvalitetssikre enhetlige rutiner for legemiddelhåndtering på alle avdelinger i sykehuset

- Driverdiagram utarbeidet av kvalitet- og pasientsikkerhetsavdelingen

Opplæring i praktisk legemiddelhåndtering

- Kvalitetssikret opplæringsplan for nyansatte sykepleiere med:
 - sertifiserte opplæringsansvarlige sykepleiere
 - sjekkliste

Tiltaksplan

- Opplæringsplan for sertifisering av opplæringsansvarlige sykepleiere.
Fortrinnsvis medisinromansvarlige, erfarne sykepleiere
- Sjekkliste for praktisk legemiddelhåndtering.
Opplæringen tilpasses sykepleiers erfaring, og om man er vikar eller fast ansatt
- Plan for vedlikeholdsopplæring i legemiddelhåndtering for alle sykepleiere

Sertifisering av opplæringsansvarlige sykepleiere

temaer

- Lov, forskrift og veiledere
- Informasjon om egen legemiddelside på intranett
- Metavision, utvalgte rutiner
- Tønsys, superbrukeropplæring
- Pedagogiske prinsipper i opplæring
- Oppgaver, rutiner og ansvar på medisinerom
- Gjennomgang av sjekklister for praktisk legemiddelbehandling

Opplæring av nyansatt sykepleier

Forutsetning for opplæring: Gjennomført Metavisionkurs: 3 timer
E-læringskurset Legemiddelhåndtering grunnkurs (HSØ) 20 minutter

1. uken:

- Gjennomgang av sjekklister med opplæringsansvarlig sykepleier: En dag på medisinerrom, inkludert deltagelse ved istandgjøring og utdeling av legemidler på dagtid.
- Utvalgte temaer gjennomgås innen 14 dager.
- Leder godkjenning at opplæringen er gjennomført.
- Leder sørger for GAT kode og tilgang til medisinerrom.

1. halvår:

- Deltakelse på klasseromsundervisning legemiddelhåndtering for sykepleiere.

Opplæring i praktisk legemiddelhåndtering for sykepleiere, sjekkliste

- Navn:

_____ Avd. _____ Dato: _____

- Opplæringsansvarlig sykepleier:

- **Generelt**

- Systemansvarlig for MetaVison sørger for opplæring i elektronisk kurve før opplæring i praktisk legemiddelhåndtering gis
- Opplæring i praktisk legemiddelhåndtering gis av sertifisert opplæringsansvarlig sykepleier i hver avdeling
- Det anbefales at opplæringsansvarlig sykepleier og GAS samarbeider med avdelingsleder om tilretteleggelse av undervisningen.

Sjekkliste forts.

Tema som skal gjennomgås:

- Dokumentasjon i elektronisk kurve – MetaVision
- Medisinrommet og ATC systemet
- Oppgaver, rutiner og ansvar på medisinrommet
- Istandgjøring, tilberedning og utdeling av legemidler
- Narkotikakontroll
- Bestilling og lagerhold av legemidler
- Oppbevaring av legemidler
- Kassering av legemidler utgått på dato og håndtering av legemiddelavfall
- Akuttberedskap av legemidler
- Utskrivning, permisjoner og overflytting av pasienter
- Pasienter som administrerer legemidler selv
- Melding om hendelser i legemiddelhåndteringen – TQM

Sjekkliste forts.

- Utdeling til pasient:
 - Lokal organisering i avdelingene
 - Utdeling til rett tid
 - Dobbeltkontroll ved utdeling
 - Sykepleiers ansvar: Den som dokumenterer i kurve gir til pasient
 - Merking av istandgjorte legemidler ved utlevering
 - Legemidler som påses tatt
 - Administrering av legemidler i sonde
 - Tabletter og kapsler deling og knusing - Knuse/delelisten OUS
- Miksturer

Sjekkliste forts.

Istandgjøring av legemidler:

- Endosepakkelegemidler og døgndosetter
- Opptrekk av miksturer i per orale sprøyter
- Opptrekk av væske til inhalasjon
- Merking av istandgjorte legemidler
- Egenkontroll og dobbeltkontroll
- Uttak og føring av A preparater
- Synonympreparater
- Tilberedning og aseptisk teknikk:
 - Tilberedning av legemidler til injeksjon og infusjon
 - Utblanding av AB midler til parenteral bruk.

Sjekkliste forts.

- Observasjon av pasient
- Narkotikakontroll – daglig føring og kontroll.

Bestilling og lagerhold av legemidler

- Informasjon om det elektroniske legemiddelbestillingssystemet TønSys
 - Bestilling av legemidler
 - Basislister
 - Bestilling til enkeltpasienter
 - Legemiddelsøk i TønSys (akutt – og basislagre)
 - Mottak av legemidler fra apotek
 - Kontroll og signering av ordreseddel
 - Mottak av A-preparater
 - Legemidler til enkeltpasienter
 - Riktig lagring av legemidler
 - Oppbevaring og bruk av private legemidler

Sjekkliste forts.

- Væskelager

Oppbevaring av legemidler

- Holdbarhet/brukstid av sterile og usterile legemidler etter anbrudd

Kassering av legemidler

- Kassering av legemiddelavfall
- Kassering av legemidler med utgått dato
- Kassering av A-preparater

Sjekkliste forts.

Utskrivning, permisjoner og overflytting av pasienter

- Permisjonsdosetter med dobbelkontroll
- Tilbake fra permisjon – registrering av legemiddelbruk

Egenmedisinering

- Når pasienter administrerer selv.

Bestilling og forbruksmateriell til medisinrommet

Melding om hendelser i legemiddelhåndteringen – TQM

Skjema signeres, i personalmappen

Gat kode: MED

Sjekkliste forts.

Tema som gjennomgås innen 14 dager

Administrering av legemidler i Picc-line/Midline/SVK/PVK

Akuttberedskap legemidler

- Legemidler i akuttskrin
- Legemidler i akuttmedisinsk beredskapslager - oppbevares på H1 113
- Rutiner ved uttak fra akuttlagrene
- Legemiddelsøk i TønSys

Gjennomføring, opplæring og evaluering

Sertifisering: September 2021, oktober 2021 og planlagt vår 2022

Antall: 14 sykepleiere

- Kartlegging av erfaringer ved hjelp av spørreskjema februar 2022
- Gjennomført oppfølgingsmøte mars 2022

Erfaringer og videre tiltak

Positive:

- Økt trygghet og mestring hos nyansatte sykepleiere
- Effektiv opplæring, krever lite organisering
- Fanger opp alle nyansatte

Utfordringer:

- Tilstrekkelig avsatte tid til opplæringen
- Forståelse hos ledere for tidsbruk til opplæring
- Behov for opplæringsansvarlige sykepleiere på alle avdelinger. Utfordringer ved fravær, sykemeldinger

Tiltak:

- Behov for godt system for å melde nyansatte sykepleiere til opplæring
- Behov for god kommunikasjon og avklare ansvar mellom ledelse, kompetanseavdelingen, ressursenhet og kliniske avdelinger

Innspill og spørsmål?

